• مدرس محمد کهکشانی (مدرس رسمی دانشگاه هاروارد)

حذف يرده سبز:

پرده سبز یا صفحه سبز تکنیکی در حوزه ی تصویربرداری، فیلمسازی، گرافیک کامپیوتری و حتی پخش زنده است که به کمک آن می توان پسزمینه ی تصویر را حذف یا با تصویر/ویدئویی دیگر جایگزین کرد.

این تکنیک بهطور رسمی تر با نام کیینگ (Chroma Keying) شناخته می شود.

- رنگ سبز معمولاً انتخاب می شود چون:
- o بیشترین تضاد را با رنگ پوست انسان دارد.
- ۰ در لباسها و بدن انسانها به ندرت یافت می شود.
- o نسبت به رنگ آبی، در حسگرهای دوربین **نور بیشتری ثبت می شود**)بهتر دیده می شود. (

)گاهی در موارد خاص از پرده آبی استفاده میشود، مثلاً وقتی سوژه لباس سبز دارد(.

نحوه عملکرد پرده سبز:

- 1. فیلمبرداری یا عکاسی از سوژه (مثلاً یک فرد) در جلوی پردهی سبز انجام میشود.
- 2. در مرحلهی پردازش (با نرمافزار یا کدنویسی)، رنگ سبز به عنوان رنگ پسزمینه شناسایی می شود.
- 3. پیکسلهایی که مقدار رنگ آنها در محدوده سبز قرار دارد، حذف میشوند یا شفاف (transparent) در نظر گرفته میشوند.
  - 4. سپس، تصویر یا ویدئوی دلخواه به جای آن پسزمینه قرار می گیرد.
  - 5. •در برنامهنویسی، معمولاً تصویر به فرمت HSV تبدیل می شود.
  - 6. •سپس محدودهای از رنگ سبز Hue حدود 35 تا 85 مشخص می شود.
    - 7. •ماسک رنگ ساخته میشود (پیکسلهایی که داخل این بازه هستند).
  - 8. •این ماسک برای حذف، شفافسازی یا جایگزینی پسزمینه استفاده میشود.

برای حدف پرده سبز از یک تصویر باید مقدار رنگ سبز در HSV را مشخص کنیم. برای این کار میتوانیم از کد زیر استفاده کنیم

```
input_image = cv2.imread("images/green-screen.png")
croped_region = input_image[:50,:50,:]
plt.imshow(croped_region[...,::-1])
hsv = cv2.cvtColor(croped_region, cv2.COLOR_BGR2HSV)
```

• مدرس محمد کهکشانی (مدرس رسمی دانشگاه هاروارد)

print("HSV: ", np.mean(hsv, axis=(0,1)))

این کد با استفاده از کتابخانههای OpenCVو Matplotlib، بخشی از یک تصویر را که شامل پرده سبز است تحلیل می کند تا میانگین رنگ در پروژههایی است که میخواهیم از میانگین رنگ در فضای رنگی HSV آن ناحیه را به دست آورد. کاربرد این کد معمولاً در پروژههایی است که میخواهیم پرده سبز را شناسایی و حذف کنیم. (chroma keying) حال بیایید مراحل آن را بهصورت متوالی و مفهومی شرح دهیم:

پس از خواندن تصویر در این مرحله، یک ناحیهی مربعی به ابعاد ۵۰ در ۵۰ پیکسل از گوشهی بالای چپ تصویر (ردیفها و ستونهای ۰ تا ۴۹) انتخاب و برش داده می شود. این ناحیه معمولاً بخشی از پسزمینهی سبز است که در تکنیک پردهی سبز مورد نظر ماست. با انتخاب این ناحیه، می خواهیم مشخصات رنگ سبزِ موجود در تصویر را بررسی کنیم. سپس ناحیهی انتخاب شده از فضای رنگی BGR به (Hue, Saturation, Value) تبدیل می شود. این فضا نسبت به تغییرات نور و روشنایی مقاوم تر است و در پردازش تصویر، مخصوصاً برای تشخیص رنگها (مانند رنگ سبز پرده)، بسیار مفیدتر از BGR یا RGB است.

در نهایت مقادیر HSV تمام پیکسلهای ناحیه ی برشخورده را بررسی می کنیم. با استفاده از تابع np.mean() مشخص کردن محورهای (0, 0)، میانگین مقدار سه کانال Saturation، (Hue)، محاسبه می شود. این میانگین به ما کمک می کند تا دامنه ی عددی رنگ سبز موجود در تصویر را به طور دقیق به دست آوریم، که گام مهمی در ساخت ماسک برده سبز و حذف بس زمینه است.

اکنون که مقدار پیکسل رنگ سبز مشخص شد می توانیم با استفاده از کد زیر پرده سبز را حذف کنیم:

```
input_image = cv2.imread("images/green-screen.png")
bg_image = cv2.imread("images/balloon.png")
hsv = cv2.cvtColor(input_image, cv2.COLOR_BGR2HSV)

h, w, _ =input_image.shape
bg_image = cv2.resize(bg_image,(w, h))
l_green = np.array([35, 50, 50])
u_green = np.array([85, 255, 255])

mask = cv2.inRange(hsv, l_green, u_green)
mask_not_green = cv2.bitwise_not(mask)

new_bg = cv2.bitwise_and(bg_image, bg_image, mask=mask)
removed_bg = cv2.bitwise_and(input_image, input_image, mask=mask_not_green)

final = cv2.add(removed_bg, new_bg)

plt.figure(figsize=[12,7])
```

• مدرس محمد کهکشانی (مدرس رسمی دانشگاه هاروارد)

```
plt.subplot(231);plt.imshow(input_image[...,::-1]);plt.title("Original");
plt.subplot(232);plt.imshow(mask, cmap='gray');plt.title("Green mask");
plt.subplot(233);plt.imshow(mask_not_green, cmap='gray');plt.title("Not green mask");
#second row
plt.subplot(234);plt.imshow(removed_bg[...,::-1]);plt.title("removed bg");
plt.subplot(235);plt.imshow(new_bg[...,::-1]);plt.title("background without object");
plt.subplot(236);plt.imshow(final[...,::-1]);plt.title("Final result");
```

در این کد ابتدا عکس را خوانده و آن را به یک عکس HSV تبدیل میکنیم. در مرحله بعد:

از تصویر اصلی، اندازهی عرض و ارتفاع استخراج میشود.

تصویر پسزمینه با cv2.resizeبه همان اندازهی تصویر اصلی تغییر سایز داده میشود، چون باید دقیقا با آن هماندازه باشد تا بتوان بهدرستی آن را جایگزین کرد.

سپس به تعریف محدوده سبز در فضای HSV می رویم:

تعریف محدودهی پایین (low) و بالا (upper) برای رنگ سبز.

این دو آرایه تعیین می کنند که کدام پیکسلها در تصویر به عنوان "سبز" در نظر گرفته شوند.

Hue, Saturation, Value. مقدار كمينه براى [35, 50, 50] $\rightarrow$

 $\rightarrow$ [85, 255, 255] مقدار بیشینه برای سبز.

و در نهایت با استفاده از (inrange یک ماسک تعریف می کنیم

- تابع cv2.inRangeيک ماسک باينري ايجاد مي کند:
- رمحدودهی سبز تعریف هستند $\rightarrow$ سفید. (255) پیکسلهایی که در محدودهی سبز تعریف شده هستند $\rightarrow$
  - (0). بقیه پیکسلها $\leftarrow$ سیاه $\circ$
  - این ماسک بخش سبز تصویر را جدا می کند.

در این کد ما برای تشخیص سوژه ها و اشیا به یک ماسک معکوس هم نیاز داریم وقتی ما میخوایم پردهی سبز رو حذف کنیم و سوژهی اصلی (مثلاً یک شخص) رو نگه داریم، باید بدونیم کدوم بخش از تصویر سبزه و کدوم بخش سوژهست.

• مدرس محمد کهکشانی (مدرس رسمی دانشگاه هاروارد)

اول، چی کار میکنیم؟

ما یه ماسک (mask) می سازیم که فقط رنگ سبز رو پیدا می کنه.

این ماسک مثل یه عکس سیاهوسفیده:

- بخشهای سبز رو بهصورت سفید نشون میده (یعنی: «اینا سبزن!»).
- بقیه بخشها (مثل آدم یا اشیاء) رو سیاه نشون میده (یعنی: «اینا سبز نیستن!»).

حالا چرا به ماسک "معکوس" نیاز داریم؟

ما مىخوايم:

- بخش **سبز** رو حذف کنیم (تا پسزمینه رو عوض کنیم)،
- و بخشهای غیر سبز (مثل آدم یا شیء جلوی پرده) رو نگه داریم.

اما ماسک اصلی فقط بخش سبز رو مشخص کرده.

پس برای اینکه بفهمیم کدوم قسمت غیر سبزه (یعنی همون سوژه)، باید رنگهای ماسک رو برعکس کنیم:

- بخشهای سفید (سبزها) تبدیل میشن به سیاه یعنی حذف کن.
- بخشهای سیاه (غیرسبزها) تبدیل میشن به سفید یعنی نگه دار.

در مرحله پس زمینه را از تصویر جدید استخراج می کنیم

```
new_bg = cv2.bitwise_and(bg_image, bg_image, mask=mask)
removed_bg = cv2.bitwise_and(input_image, input_image, mask=mask_not_green)
final = cv2.add(removed_bg, new_bg)
```

در این بخش از کد، هدف نهایی ترکیب تصویر سوژه (یعنی تصویر اصلی بدون پردهی سبز) با تصویر پسزمینهی جدید است. ابتدا با استفاده از ماسک سبز، از تصویر پسزمینه فقط همان قسمتهایی که قرار است جایگزین پردهی سبز شوند استخراج می شود؛ به

• مدرس محمد کهکشانی (مدرس رسمی دانشگاه هاروارد)

عبارت دیگر، نواحیای از پسزمینهی جدید انتخاب میشوند که در تصویر اصلی بهصورت پردهی سبز ظاهر شده بودند. این بخش بهعنوان "پسزمینه جدید" در تصویر نهایی استفاده میشود.

سپس با استفاده از ماسک معکوس که نواحی غیرسبز (یعنی سوژه یا جسم جلوی پرده) را مشخص میکند، تصویر اصلی از پسزمینهاش جدا شده و تنها بخش سوژه باقی میماند. در نتیجه، اکنون دو تصویر مجزا در اختیار داریم: یکی تصویر سوژهی بدون پرده سبز، و دیگری تصویر پسزمینهی جدید دقیقاً در نواحیای که قبلاً سبز بودهاند.

در نهایت، این دو تصویر با استفاده از جمع پیکسلی با هم ترکیب میشوند تا تصویر نهایی ساخته شود؛ تصویری که در آن سوژهی اصلی در جلو باقی مانده و پسزمینهی جدید جای پردهی سبز را گرفته است، بدون آن که این دو بخش با هم تداخل داشته باشند.

در ابتدا، خط (hew_bg = cv2.bitwise_and(bg_image, bg_image, mask=mask) حدید (یعنی تصویر جایگزین برای پرده ی سبز) فقط آن بخشهایی باقی بمانند که در تصویر اصلی به صورت سبز شناسایی شدهاند. این کار با استفاده از عملگر منطقی AND انجام می شود؛ به این صورت که تصویر پسزمینه جدید با خودش AND می شود، اما فقط در نواحیای که ماسک مقدار ۲۵۵ (سفید) دارد. در نتیجه، نواحی متناظر با پرده سبز در تصویر پسزمینه انتخاب و فعال می شوند و باقی بخشها صفر یا سیاه باقی می مانند.

removed_bg = cv2.bitwise_and (input_image, input_image, def input_image, occuping) همین منطق روی تصویر اصلی اعمال می شود؛ با این تفاوت که این بار از ماسک معکوس استفاده می شود. این ماسک بخشهایی از تصویر را که سبز نیستند (یعنی سوژه اصلی مانند انسان یا هر جسم جلوی پرده) مشخص می کند. بنابراین، این خط باعث می شود فقط سوژه از تصویر اصلی باقی بماند و پرده ی سبز حذف شود.

در نهایت، خط final = cv2.add(removed_bg, new_bg)دو تصویر تولیدشده از مراحل قبلی را با هم ترکیب می کند. چون این دو تصویر از نظر مکانی مکمل یکدیگر هستند (یعنی سوژه در یکی وجود دارد و پسزمینه در دیگری)، جمع پیکسلی آنها تصویر نهایی را میسازد؛ تصویری که در آن سوژهی اصلی بهدرستی حفظ شده و پسزمینهی جدید جایگزین یردهی سبز شده است، بدون تداخل بین اجزا.

• مدرس محمد کهکشانی (مدرس رسمی دانشگاه هاروارد)

حذف پرده سبز با استفاده از فضای رنگی LAB :

با استفاده از این کد می توانیم پرده سبز را حذف کنیم

```
cap = cv2.VideoCapture('./videos/greenscreen.mp4')
bg_image = cv2.imread("images/balloon.png")
# Get the height and width of the frame (required to be an interger)
w = int(cap.get(cv2.CAP_PROP_FRAME_WIDTH))
h = int(cap.get(cv2.CAP_PROP_FRAME_HEIGHT))
#resize to frame size
bg_image = cv2.resize(bg_image,(w, h))
while True:
   ret, frame = cap.read()
    if not ret:
        break
    background = bg_image.copy()
    lab = cv2.cvtColor(frame, cv2.COLOR_BGR2LAB)
    a_{channel} = lab[:,:,1]
    _, th = cv2.threshold(a_channel,0,255,cv2.THRESH_BINARY+cv2.THRESH_OTSU)
    mask_green = cv2.bitwise_not(th)
    removed_bg = cv2.bitwise_and(frame, frame, mask=th)
    background = cv2.bitwise_and(background, background, mask=mask_green)
    final = cv2.add(removed_bg, background)
    cv2.imshow("result", final)
    if cv2.waitKey(15) & 0xFF == ord('q'):
        break
cap.release()
cv2.destroyAllWindows()
plt.imshow(cv2.cvtColor(final, cv2.COLOR_BGR2RGB));    plt.axis('off');    plt.show();
```

در کد فوق پس از خواند عکس با استفاده از این کد:

```
w = int(cap.get(cv2.CAP_PROP_FRAME_WIDTH))
h = int(cap.get(cv2.CAP_PROP_FRAME_HEIGHT))
```

عرض (w) و ارتفاع (h) فریمهای ویدیو رو از خود ویدیو میخوانند. این ابعاد به صورت عدد صحیح ذخیره میشوند.

• مدرس محمد کهکشانی (مدرس رسمی دانشگاه هاروارد)

در مرحله بعد تصویر پسزمینه با اندازه ی فریمهای ویدیو تغییر اندازه داده می شود تا سایزش با فریمها هماهنگ شود. در این مرحله:

channel = lab[:,:,1]

به این معنی است که از تصویر labکه در فضای رنگ LAB ذخیره شده، کانال دوم (index=1) را جدا می کنیم.

فضای رنگ LAB سه کانال دارد:

- مقدار روشن یا تاریک بودن پیکسل (Lightness) مقدار روشن یا ایک مقدار L:
  - محور رنگ که نشان دهنده مقدار بین رنگ سبز تا قرمز است
  - محور رنگ که نشان دهنده مقدار بین رنگ آبی تا زرد است ${f b}$: •

کانال aدر واقع میزان "گرایش رنگ" را در جهت سبز-قرمز اندازهگیری می کند. یعنی:

- اگر مقدار کانال aبرای یک پیکسل منفی یا پایین باشد، آن پیکسل گرایش به رنگ سبز دارد.
  - اگر مقدار کانال aبالا یا مثبت باشد، آن پیکسل گرایش به رنگ قرمز دارد.

در این کد، چون هدف حذف پرده سبز است، کانال aکمک میکند که پیکسلهای سبز بهتر از بقیه رنگها تفکیک شوند.

بنابراین a_channel = lab[:,:,1] بنابراین (thresholding) پرده سبز را تشخیص داد.

خلاصه: این خط فقط کانال رنگی "a" (سبز-قرمز) را از تصویر LAB جدا می کند تا بتوان پرده سبز را بهتر تشخیص داد.